

La cuina de l'infern

Abocar-se a l'abisme per mirar-hi sol ser marejant perquè l'abisme sempre torna la mirada. En el cas de l'abisme vital en què es troben submergits els Anglés, la mirada torna multiplicada per un miler de mitjans de comunicació desitjosos d'explorar amb major o menor equilibri el vertigen que provoca aquest descens. En aquesta ocasió, el terrible soroll de les aigües de l'abisme se sent amb força. Es pot sentir als bars de Catarroja, a les gasolineres properes a Alcàsser, en les converses dels coneguts d'Antonio Anglés. És un soroll que reverbera i crea eco. "Anglés, tots els Anglés, patibularis, perdedors, criminals i traficants", transmet un so nascut en les reunions dels veïns dels dos pobles més directament tocats per un horror que compleix ja un any.

Catarroja no vol els Anglés. Possiblement, no els ha volgut mai, però sempre els ha tolerat, amb més o menys suspicàcies. La marginalitat no sol resultar un concepte agradable per a paladejar-lo de prop. Quan Antonio Anglés i la seua família vivien en una casa corcada del carrer de Colom, els veïns miraven l'habitatge com un pou infecte que calia evitar. Els visitants comuns eren heroïnòmans que acudien a comprar droga a Antonio. Però amb la implicació d'aquest en el crim d'Alcàsser, la tensa tolerància es va tornar espant i ira. Ara, els sentiments dels veïns tremolen entre la minoritària comprensió dels qui creuen que la resta de la família és un grup gangrenat, però que no necessàriament han d'estar modelats a imatge i semblança d'Antonio, i el menyspreu i la por dels qui els veuen com una taca per a la vila. Evitant els sentiments col·lectius, el clan Anglés fa vida al principal carrer del poble, al costat d'una de les més luxoses perruqueries de la zona. En un pis d'un edifici on els altres inquilins a penes els dirigeixen la paraula, es desenvolupen unes existències esquinçades per l'acer de les circumstàncies i la causalitat

El retrat. Veure Neusa Anglés, la mare d'Antonio i viuda d'Enrique Anglés, que va morir alcohòlic, acompanyada de quatre dels seus plançons, és una imatge difícil d'oblidar per la seua crudessa i densitat. Cadascuna de les vides agrupades en el quadre conté tota una lletania de les experiències més colpidores i brutals que es poden imaginar des de l'escullera de la classe mitjana. En el grup, falten altres membres familiars. Luis: tancat a Fontcalet per haver apunyalat el seu germà Antonio; Ricardo, disminuït mental no violent que viu amb una dona major; Dolores, que ha reconstruït la seua vida

La cuina de l'infern és el malnom d'un cruel i difícil barri novaïorquès. Molt més a prop, podem trobar exemples de marginació i violència tan impressionants com els que poblen aquesta part de la ciutat nord-americana. Revisar, de la mà d'ells mateixos, la vida dels integrants de la família Anglés, ens donarà una visió directa del fons dels precipicis socials.

lluny del nucli familiar; i Divina, casada i totalment integrada dins dels eixos socials. Tots es troben fora d'enquadre, més enllà dels penya-segats pels quals cauen a empentes i rodolons la matriarca i els germans que queden a Catarroja. Neusa, amb aire distant i afligit, presideix la pintura, envoltada pels altres. L'aire, indefectiblement, es troba viciat per l'ombra allargada del fugitiu Antonio. La sala on es troben reunits és desordenada, com la resta de la casa, i no hi ha cadires per seure tots. S'han d'aprofitar antigues butaques desmanegades de disseny oblidat per poder començar la conversa. Roberto, que des de la seua tornada de presó, on havia complert condemna per possessió il·licita d'armes, sembla actuar com el cap de família, fa cruixir els artells i deixa fer ziga-zaga les paraules.

—Acabe d'eixir de presó i això m'ha ensenyat que no es pot anar per la vida de *Torete* [delinqüent espanyol molt famós fa uns 15 anys]. Adaptar-se és molt difícil, perquè això de l'aventura marginal, de viure sense regles, tira molt. Però no vull tornar al *talego*, i menys a Picassent, que és una claveguera, una merda. Els *kies* [els presos líders de les presons] no prengueren cap tipus de represàlies contra mi per això d'Antonio, al contrari, comprenien que jo no tenia res a veure. Això els donava igual als funcionaris d'allí, m'aïllaren igual en cel·les americanes on estàs sol entre quatre parets. Ara passe de robar i de la història del cavall [heroïna]. M'he desenganxat, abans em fumava molts milers de pessetes al dia en droga, per què ho tenia fàcil, Antonio traficava. Vull intentar ser legal, encara que sé que deu costar. No vull problemes amb els policies.

Enrique, enfront seu, intervé:

—Té raó Roberto, la policia és injusta.

Enrique, pacífic disminuït mental que en un primer moment de les investigacions sobre el succés d'Alcàsser fou detingut, parla emprant un llenguatge acurat ben distint al del germà.

—A mi, quan creien que estava complicat en el crim, em van pegar molt, em posaren el cap dins d'una bossa de fem negra i m'ofegava, i em pegaven, sobretot un baixet, i jo m'aclamava a déu, i déu no m'escoltava, encara que jo era abans un home de déu, perquè no fumava, però vaig tornar a fumar, i déu es va cabrejar amb mi, i va dir, si aquest tio fuma i taca el seu cos, que li peguen.

Enrique sembla sentir aquell ofegament a què fa referència, mentre parla sense pausa, imparable. S'atura per fi i esbossa un somriure erm com el que duia marcat a ganivet Gwynplane, l'heroi suïcida de la novel·la *L'home que riu*, de

Víctor Hugo, un ésser humà transformat en un mascaró de dolor espedaçat.

L'ombra d'Antonio. —Enrique és molt bon tio, però se l'hi va la ment —diu Roberto.

Aquest ofereix un aspecte impressionant, molt dur, com de marbre cisellat a punyalades. Recorda a un boxejador lleuger i nerviüt, amb el nas fet un vuit.

—Se'm va quedar així d'una caiguda al llarg d'una fuga de presó fa uns anys. Coses de l'ofici, campió. Amb l'Enrique la gent s'ha passat molt des d'allò d'Alcàsser, se n'aprofiten perquè no està bé. Però amb mi no ho faran. Jo vaig a la meua marxa, tinc la meua nòvia i els meus amics, que entenen la història, que jo he robat i ja està. No he mort ningú ni he violat, perquè això és el més baix. Les dones són el més bonic del món. I el meu germà Antonio és un porc, un boig, i si ho ha fet, encara més, no té res d'home. Jo vaig amb la cara ben alta pel carrer, i el que em toque els ous amb allò d'Antonio, vaig a mort a per ell, li trenque l'ànima ja. La gent sap que som molts de família, i el que es passe amb un, els altres aclarirem comptes.

Roberto justifica la violència quan es considera atacat.

—Fa anys, tenia uns amics *skin-heads*. Però anar amb ells era massa fort. Massa sang, massa hòsties sense motius, perquè se'ls creuaven els cables. Amb els amics eren bons, però era molt fort. La violència s'utilitza quan hi ha un motiu, quan et vacil·len, no així.

Neusa, la mare, que no havia parlat fins al

Neusa, amb aire distant i affligit, presideix la pintura, envoltada pels altres. L'aire, indefectiblement, es troba viciat per l'ombra allargada del fugitiu Antonio.

moment, barboteja una barreja de castellà i portuguès en el seu enraonament. Té el rostre castigat per cicatrius i arrugues. El seu marit la violava davant els fills, quan ella es negava a practicar sexe. Antonio la maltractava físicament de manera contínua, inclús una vegada intentà cremar-la viva. És el pilar capital del conjunt, una columna consumida que dona a menjar i viure a tots amb l'únic sou que entra a la casa. Els ulls són dues coves sota un front apergaminat.

—Les parets són plenes de forats que feia Roberto quan tenia el *mono*. Ho destrossava tot a punyades i puntellons. Antonio també trencava moltes coses. Jo crec que se l'ha menjat un tauró, que ja és mort. Ell nadava molt bé, però segur que se l'han menjat els taurons.

Roberto replica:

—No, no pot ser mort. Ell és una bèstia, un animal capaç de sobreviure en qualsevol lloc. Això de dir que és mort és una mentida, com dir que és homosexual. Quan estava a la presó, vaig topar amb la Marquesa, una *loca* que va declarar a una revista que s'havia gitat amb Antonio. Li vaig pegar unes hòsties i va confessar que no era de veres, que ho va fer pels diners que li pagaven els de la revista. No, Antonio pot ser moltes coses, però no maricó.

Enrique intervé sobtadament:

—Com que no? Sí, sí que ho era, a mi em va violar una nit, quan estava dormint, em va obligar. Li agradava tot, xics i xiques. Un altre dia em va fer una mamada en la platja. I mira el que et dic, una vegada que em varen dur a presó per una cosa mala que vaig fer, ell es trobava

allí també, i em va dir que estava molt bo, que jo li molava, que volia dur un rotllo amb mi. Jo li vaig dir de broma que si feia una prova d'amor per mi, com matar tres xiques, eixirem junts. I ho vaig passar molt malament, perquè creia que allò d'Alcàsser ho va fer per conquerir-me, però parlí amb una jutge i em va dir que podia anar-me'n tranquil, que jo no tenia culpa.

Roberto es gira i xiuxiueja:

—Ni cas, se'n va de la ment. Antonio és un fill de puta, però no un *bujarrón* [homosexual]. Qui de veres ha patit totes les merdes que ens han vingut per culpa d'Antonio és la Dolores, que vivia ací i intentava dur una vida normal.

A uns quilòmetres de Catarroja, en la localitat de Mislata, Dolores i la seua germana Divina, qui es comunica per primera vegada amb un mitjà de comunicació, reflexionen en veu alta.

—En anar-me'n de casa de ma mare, he pogut començar de nou. Em dedique a la música i al ball, que és el que m'agrada, i faig vida normal amb la meua parella. És com eixir d'un forat molt obscur —expressa alleugerida Dolores.

Divina afegeix:

—Jo he viscut de més lluny el tema perquè als nou anys vaig anar a viure amb els meus avis fins que em vaig casar. De tota manera, era previsible una explosió final com la d'Antonio.

Divina procura, com Dolores, que no la relacionen amb els significats del cognom Anglés.

—Sobretot pel meu marit, que té una professió estable i ben remunerada i odiaria vore's implicat en aquest context. Per la meua part, em dedique a la docència i procure donar als alumnes el meu nom amb els cognoms canviats. És un dur tatuatge, el que ens ha deixat Antonio.

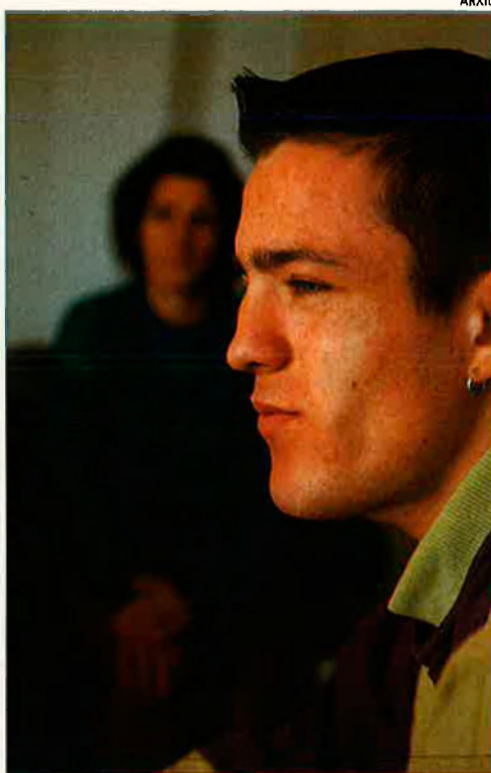
Divina i Dolores semblen els únics membres del clan decidits a ser seguidores acèrrimes de les rectes euclidianes que marquen les distintes normes establertes.

—Antonio era, o és, un solitari, un supervivent desequilibrat. Però de vegades compartia coses, demostrava tenir bon cor amb la família.

—Bon cor, dius? —contesta Dolores—. Quan alguna ionqui venia a comprar-li cavall i deia que no podia pagar-li en diners, el nostre germà li oferia altres possibilitats, com gitar-se amb ell, o fer-s'ho amb Enrique, que és retardat mental, davant dels seus amics. Mira, et pose un exemple. Jo admire molt Michael Jackson, és el meu ídol, i crec en la seua innocència en el judici que ha de patir per perversió de menors. Si es demostrara la seua culpabilitat, no m'afectaria en absolut, perquè, comparat amb el que he vist en ma casa, les acusacions contra Michael són una broma de mal gust. L'únic germà que crec que tindrà un futur adequat serà Carlos, el menut, perquè ha vist caure tots els altres.

Al pis de Catarroja, Carlos, de 14 anys, opina:

—Moltes mares no volen que vaja amb els

Roberto Anglés: "Jo li diria una cosa al pare de Míriam. Que és clar, que ha perdut una filla, i nosaltres ho sentim molt, però li demanaria que deixara de manejar tota aquella història, perquè la que ho paga és la meua família. Si no deixa que s'oblidi d'allò, la gent ens mirarà sempre com a criminals. I ja n'estem un poc farts."

De totes maneres, ell no havia fet una cosa com la que diuen que ha fet. Jo crec que es ratllà amb les ties, perquè anà al *talego* per torturar una ionqui. I mira, jo li diria una cosa al pare de Míriam. Que és clar, que ha perdut una filla, i nosaltres ho sentim molt, però li demanaria que deixara de manejar tota aquella història, perquè la que ho paga és la meua família. Si no deixa que s'oblidi allò, la gent ens mirarà sempre com a criminals. I ja n'estem un poc farts.

Mauricio Anglés, de quinze anys, intern al reformatori de Godella per haver clavat una arma blanca a un jove que feia burla d'Antonio Anglés, intervé:

—És clar. A més, eliminar l'Antonio és quasi impossible. Ell dispara al menor moviment. Si té *cacharra* [pistola], els *monos* [policies] ho tenen cru. La història d'Antonio és *chungu*, jo tinc clar que mentre ets menor has d'aprofitar i viure la vida, perquè no et poden posar en la presó. Ara, quan ja compleixes els 18, has de treballar, ser legal, perquè el càstig és el *talego*.

Durant la tarda de la conversa, Mauricio gaudia del permís de cap de setmana. Però ja hauria d'haver tornat a primera hora del matí. Just en el moment en què callà Mauricio, trucaven des de Godella requerint la presència del menor. Roberto contestà a la trucada amenaçant d'ajustar els comptes de manera letal amb els responsables del centre si Mauricio rebia qualsevol tipus de represàlia.

—No ho faria, saps campió? —diu—. Però ja saps, en la vida, com a la presó, mana la llei de fer-se respectar, la llei de la selva.

Joan M. Oleaque / Jordi Sebastià